

Budgetanalyse på sygedagpengeområdet

23/3044 Åben Sag

Sagsgang

AU

Sagsfremstilling

24. januar 2023 behandlede Arbejdsmarkedsudvalget sagen ”Budgetanalyser på Arbejdsmarkedsudvalgets område”. I sagen blev der protokolleret, at ”Udvalget besluttede, at der igangsættes en budgetanalyse af udgiftsniveauet på sygedagpengeområdet”. Analysen er vedlagt og præsenteres her til udvalgets drøftelse.

Sygedagpengeanalysen består af to dele. Den første del analyserer udviklingen i andelen af arbejdsstyrken, som modtager sygedagpenge, borgere i jobafklaringsforløb samt sygedagpengeudbetalingerne. Den anden del fokuserer på erfaringerne fra andre kommuner og på de erfaringer, Norddjurs Kommune kan drage nytte af.

Analysens konklusioner skal ses i sammenhæng anbefalingerne fra §17.4 udvalget om fastholdelse og rekruttering, som behandles på Kommunalbestyrelsens møde i juni 2023.

Udviklingen i andel af arbejdsstyrken som modtager sygedagpenge og borgere i jobafklaringsforløb

Den første del af analysen gennemgår udviklingen i antallet af fuldtidspersoner, som modtager sygedagpenge, og borgere i jobafklaringsforløb i Norddjurs Kommune. Udviklingen sammenlignes med sammenlignelige kommuners samt hele landet. Derudover gennemgås sygedagpengeudbetalingerne for 2021 og 2022 for at vurdere, hvilke områder der får udbetalt den største andel af de samlede sygedagpengeudbetalinger og står for den største stigning fra 2021 til 2022. Afslutningsvist gennemgås rammevilkårene for at gennemføre en beskæftigelsesrettet indsats for sygedagpengemodtagere og borgere i jobafklaringsforløb i Norddjurs Kommune.

Overordnet konklusion på analysens første del

Overordnet konkluderer analysen, at der er et potentiale for at reducere udgifterne til sygedagpenge samt sygefraværet blandt de ansatte i Norddjurs Kommune. Dette vil dog kræve en investering i en tidlig indsats rettet mod private virksomheder og offentlige institutioner, hvilket blandt andet vil

omfatte yderligere fastholdelseskonsulenter, uddannelse af ledere, så de bedre er i stand til at håndtere sygefraværet og afholde sygefraværssamtaler, samt en fælles metode for opfølgning og handling på sygefraværet i Norddjurs Kommunes samlede organisation samt i de udgiftsførende virksomheder. Uden denne ændring i tilgangen må det antages, at sygefraværet og udgifterne til sygedagpenge vil forsætte med at ligge på det nuværende niveau, og at merforbrug alene kan undgås ved at anlægge et højere niveau på budgettet.

Norddjurs Kommune har oplevet en stigning i andelen af arbejdsstyrken, som modtager sygedagpenge, fra 2021 til 2022, mens hele landet samt sammenlignelige kommuner ikke har oplevet nogen stigning. Stigningen er ligeligt fordelt på de 3 nedenstående områder:

1. Øgede sygedagpengeudgifter til sygemeldte ansatte i Norddjurs Kommune
2. Øgede sygedagpengeudgifter til sygemeldte ledige
3. Øgede sygedagpengeudgifter til sygemeldte fra andre offentlige arbejdspladser.

En øget investering i at reducere sygefraværet blandt ansatte i Norddjurs Kommune vil være med til at reducere udgifterne til sygedagpenge samtidig med, at det vil hjælpe de enkelte institutioner og afdelinger i Norddjurs Kommune med at fastholde deres medarbejdere.

En øget investering i sygemeldte ledige vil i første omgang ikke reducere udgifterne til offentlig forsørgelse, da den sygemeldte ledige vil modtage A-dagpenge ved raskmelding. Men raskmeldingen vil øge Arbejdsmarkedsafdelingens muligheder for at iværksætte en beskæftigelsesrettet indsats, som kan hjælpe den raskmeldte ud på arbejdsmarkedet.

En øget investering i at reducere sygedagpengeudgifterne til sygemeldte fra andre offentlige arbejdspladser vil i praksis være meget vanskelig at gennemføre og er derfor ikke relevant.

Rammevilkår for beskæftigelsesrettet indsats

Norddjurs Kommune har ifølge VIVE de dårligste rammevilkår i Danmark for at foretage en beskæftigelsesrettet indsats for sygedagpengemodtagere og borgere i jobafklaringsforløb. På trods af stigningen fra 2021 til 2022 i andelen af arbejdsstyrken, som modtager sygedagpenge og deltager i jobafklaringsforløb, viser Beskæftigelsesministerens benchmark for 2022, at Norddjurs Kommune har 50 fuldtidspersoner færre end beregnet på de to ydelser. Så selvom Norddjurs Kommune har

haft høje udgifter til sygedagpenge og jobklaringsforløb i 2022, viser beskæftigelsesministerens benchmark, at udgifterne reelt kunne have været ca. 5,0 mio. kr. højere.

Budgetlægning

En gennemgang af budgetter og regnskaber for udgifter til sygedagpenge viser, at Norddjurs Kommune har budgetteret for lavt ved budgetlægningen i 2022. Selvom budgettet er øget fra 2022 til 2023, viser det forventede regnskab for 2023 på sygedagpengeområdet, at Norddjurs Kommune stadig har budgetteret for lavt. Desuden viser analysen, at dette sandsynligvis også er tilfældet for sammenlignelige kommuner samt hele landet. Dette tages med ind i processen omkring budget 2024-2027.

Anden del af analysen

28. marts 2023 behandlede Arbejdsmarkedsudvalget sagen "Trykprøvning af budget 2023 for Arbejdsmarkedsudvalget". I sagen blev der protokolleret, at "Udvalget ønsker, at forvaltningen afsøger, hvilke eventuelle andre kommuner der med succes har nedbragt udgifterne til sygedagpenge. Arbejdet med at reducere udgifter til sygedagpenge skal udføres i respekt med beskrivelse af værdig sagsbehandling, som den blandt andet fremgår af Beskæftigelsesplan 2023".

Gennemgang af indsatser og projekter i andre kommuner

Denne anden del af analysen fokuserer på de indsatser og projekter, som Favrskov, Skanderborg og Sønderborg Kommuner har iværksat for at reducere udgifterne til sygedagpenge samt reducere sygefraværet blandt kommunalt ansatte. Samtidig ses der på i sygefraværet i Norddjurs Kommune i 2022 og potentialet ved at reducere sygefraværet til gennemsnittet for alle jyske kommuner, sygefraværet i Favrskov Kommune samt sygefraværet i Skive Kommune, som har det laveste sygefravær blandt de jyske kommuner.

Overordnet konklusion på analysens anden del

Overordnet set viser denne del af analysen, at blandt andre Favrskov Kommune har haft god effekt af at lave en tidlig opfølgning og inddrage den sygemeldtes arbejdsgiver i starten af sygdomsforløbet. Implementeringen af en lignende model med tidlig opfølgning i sygedagpengesager i Norddjurs Kommune vil kræve yderligere ressourcer til fastholdelseskonsulenter, da det med den nuværende normering ikke er muligt at afsætte den

nødvendige arbejdstid til at inddrage arbejdsgiveren samt transporttiden mellem Jobcenteret og arbejdspladserne for at foretage opfølgningssamtalerne med den sygemeldte og arbejdsgiveren.

Sønderborg Kommune har siden september 2021 haft et rejsehold, hvis formål det er at forhindre, at drypvist og hyppigt sygefravær bliver til langtidssygemeldinger. Der foreligger en midtvejsevaluering af projektet, som viser, at rejseholdets indsats er blevet taget godt imod. Der foretages først en beregning af de økonomiske gevinster i den endelige evalueringsrapport over rejseholdets arbejde. Denne evalueringsrapport er endnu ikke offentliggjort.

Hvis sygefraværet i Norddjurs Kommune reduceres til gennemsnittet for alle jyske kommuner eller Favrskov Kommune, vil det medføre en reduktion i sygefraværet, som svarer til 19,1-22,9 fuldtidsansatte. Reduceres sygefraværet til niveauet for Skive Kommune, vil det medføre en reduktion i sygefraværet som svarer til 66,2 fuldtidsansatte.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til Arbejdsmarkedsstrategien, Erhvervs- og arbejdsmarkedspolitikken og Beskæftigelsesplan 2023.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Indstilling

Arbejdsmarkedschefen indstiller, at sygedagpengeanalysen drøftes.

Bilag:

1 - 3472020 Åben Sygedagpengeanalyse - endelig version.pdf (57033/23) (H)